

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____ Л.В. Шевченко
_____ 2024 рік

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Комунального загальноосвітнього навчального закладу

I-III ступенів

«Навчально-реабілітаційний центр № 6» м. Києва

на 2024-2025 навчальний рік

5 - 7 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № 1 від 28.08.2024р.)

Загальні положення

Освітня програма Навчально-реабілітаційного центру №6 Подільського району м. Києва розроблена на виконання:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі інвалідів» від 14.06.2013р. № 768.

наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019р. «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. За № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

на рівні базової середньої освіти: в 5-9 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);

на рівні базової та повної загальної середньої освіти в 8 – 9(10), 10-11(12) класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

На основі Державних стандартів розробляються типові освітні програми:

Типова освітня програма для 5 – 10(11) класів (зі змінами) для спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2022 № 769);

Типова освітня програма для 8 – 10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627);

Типова освітня програма для 10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26 липня 2018 № 813);

Типова освітня програма для спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від від 22.07.2020 № 944

Призначення навчального закладу та засіб її реалізації.

Освітня програма визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку кожного учня, що реалізуються через оновлення змісту навчальних програм, методики проведення уроку, форм організації освітнього процесу.

Навчально-реабілітаційний центр №6 активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Тому зусилля педагогів направлені на подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

Відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» педагогічний колектив працюватиме над такими пріоритетними напрямками розвитку освітньої корекційної діяльності закладу:

- розробка інноваційних методів та методик педагогічної корекції, їх впровадження в практику, розвиток особистості дитини: реалізація основних положень особистісно зорієнтованого підходу до освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами: глухих дітей, глухих дітей в поєднанні з інтелектуальними порушеннями, дітей з тяжкими порушеннями мовлення;
- цілеспрямована спільна робота педагогічного колективу і кожного вчителя над підвищенням професійного рівня корекційного аспекту освітнього, виховного процесу;
- робота над удосконаленням уроку як засобу розвитку творчої особистості вчителя і учня, самореалізації творчої особистості;

- врахування педагогами принципів диференціації та індивідуалізації, психолого-педагогічних особливостей учнів закладу;
- вивчення проблеми та запровадження інклюзивного навчання в окремих класах для дітей з ТПМ;
- створення безпечних умов з охорони праці для учнів і працівників школи.

Цілі та задачі освітнього процесу навчально-реабілітаційного центру

Враховуючи призначення і місце НРЦ в освітньому просторі, заклад освіти працює над досягненням таких цілей:

- забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту освіти на рівні вимог Державних освітніх стандартів;
- гарантування наступності освітніх програм усіх рівнів;
- забезпечення всебічного розвитку дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості;
- формування ключових компетентностей, визначених Законом України «Про освіту» та державними стандартами початкової та базової середньої освіти;
- у процесі навчання та реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, створення основи для адаптації учнів з тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку та інтелектуальними порушеннями до життя в суспільстві, цивілізованій взаємодії з іншими людьми та природою.

Освітня програма навчально-реабілітаційного центру є сукупністю взаємозв'язаних освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти дітей з тяжкими порушеннями мовлення і дітей з порушення слуху (глухі) спрямовані на досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом освіти.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової загальної освіти.

Освітня програма Навчально-реабілітаційного центру №6 для осіб з особливими освітніми потребами загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена

на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, наказу Міністерства освіти і науки України від 26 березня 2022 року № 383 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 28.07.2022 № 672) та з метою реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами у відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.08.2022 р. № 769 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (5-7 класи) Навчально-реабілітаційного центру №6 окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії НРЦ №6, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Навчання в класах II ступеня продовжують випускники початкової школи (4 класи НРЦ №6) та учні інших навчальних закладів за висновком Інклюзивно-ресурсного центру.

Мова навчання – українська.

Освітня програма спеціального закладу для осіб з особливими освітніми потребами загальної середньої освіти II ступеня спрямована на:

- наявності різних програм та альтернативних підручників з кожного предмету;
- диференційованого та індивідуального навчання на всіх ступенях вільного застосування вчителями різних методик, навчання та виховання;
- розширення повноважень вчителів, учнів, батьків в управлінні школою, вирішенні методичних, педагогічних питань та завдань розвитку матеріальної бази;
- утвердження в школі атмосфери гуманізму, поваги до особистості вчителя і учня;
- формуванню у підростаючого покоління патріотизму, потреби турбуватись про майбутнє Батьківщини, національної самосвідомості;
- суверенності: школа є самостійним, національним державно-громадським інститутом освіти, виховання і педагогічної діяльності. Це проявляється в практичній можливості розробки концепції системи, змісту, структури освіти і виховання, навчального плану, програм та посібників, у вільному вирішенні всіх кадрових та інших питань управління школою матеріального та фінансового забезпечення;
- єдності та взаємозв'язку школи з усіма сферами життя народу, його культурою, інтеграції всіх ціннісних виховних сил суспільства.

Освітня програма спеціального закладу загальної середньої освіти II ступеня для осіб з особливими освітніми потребами розроблена з урахуванням гарантованою державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма, розроблена на основі типової освітньої програми, у відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.08.2022 р. № 769 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами:

- відповідає структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному рівні (циклі) та базове предметне навчання базової загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Програмовий матеріал предметів освітньої програми в 5-му та 7-му класі для глухих дітей реалізовуватиметься з урахуванням білінгвального (двомовного навчання): словесної мови (дактильно-усної, письмової) та української жестової мови.

Освітня програма втілюватиметься за такими основними принципами:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності та перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових та предметних компетентностей;
- логічної послідовності та достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість

Загальний обсяг навчального навантаження

- для 5-х класів становить – 1085 годин/навчальний рік;
- для 6-х класів 1190 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1225 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. На основі навчального плану на кожен навчальний рік складається робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи освітні потреби учнів. (далі –навчальний план).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи за 5-денним навчальними тижнем з українською мовою навчання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

**Загальний обсяг навчального навантаження
на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання
НРЦ №6 для осіб з особливими освітніми потребами**

Зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження для учнів.

Навчальні плани для 5-7 х класів складено на основі Типової освітньої програми, у відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.08.2022 р. № 769 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами.

Навчальне навантаження у навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані для кожного класу.

Години, передбачені для фізичної культури, на корекційно-розвиткову роботу не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого (річного) навчального навантаження здобувачів освіти.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, реалізуються через освітню мовно-літературну галузь (затверджено педагогічною радою закладу).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у розробленому навчальному плані (Додаток 1, Додаток 2).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями. Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів.

Для учнів 5-х - 7-х класів Мовно-літературна галузь вивчається впровадженням окремих предметів : українська мова, українська література, зарубіжна література, українська жестова мова (у класах для глухих учнів), іноземна мова (англійська).

Природнича освітня галузь вивчається впровадженням інтегрованого курсу «Пізнаємо природу», «Географія» 6-7 класи; «Біологія» 7класи, «Хімія» 7класи, «Фізика» 7класи.

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь вивчається інтегрованим курсом «Здоров'я, безпека та добробут» та окремим курсом «Етика».

Освітня галузь «Громадянська і історична» реалізується через навчальний предмет: «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-х класів, «Історія України. Всесвітня історія» для 6-х класів, «Історія України», «Всесвітня історія» вивчається в 7-х класах.

Освітня галузь «Мистецька» реалізується через навчальні предмети: «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво»; Інтегрований курс «Мистецтво» для класів глухих учнів.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через навчальний предмет: «Інформатика».

Освітня галузь «Математична» реалізується через навчальний предмет: «Математика» 5-6 класи, «Алгебра» і «Геометрія» 7 класи.

Освітня галузь «Технологічна» реалізується через навчальний предмет: «Технології».

Освітня галузь «Фізична культура» реалізується через навчальний предмет: «Фізична культура»

Навчальні плани для класів дітей з тяжкими порушеннями мовлення та для класів з порушеннями слуху (глухих) забезпечуватимуть реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання через Модельні навчальні програми для 5-9(10) класів НУШ для закладів загальної середньої освіти

**Освітня програма включає перелік модельних навчальних програм:
для адаптаційного циклу 5-6 класи**

Освітня галузь	Модельні навчальні програми 5-6 кл
Мовно-літературна	«Українська мова» 5-6 кл. для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В.)
	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)
	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ковбасенко Ю.І., Первак О.П., Дячок С.О.)
	«Іноземна мова. Англійська 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П.)

	«Українська жестова мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями слуху (осіб зі зниженим слухом) (авт. Біланова О. А., Іващенко Л. Д.)
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В.)
Природнича	«Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс) (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
	«Географія» для 6–9 класів (автори: Запотоцький С. П., Карпюк Г. І. Гладковський Р.В.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут 5-6 класи (інтегрований курс)» (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
	«Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є.)
Громадянська і історична	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гісем О.В., Мартинюк О.О.)
	«Історії України. Всесвітня історія 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Піскарьова І. О., Бурлака О. В. та ін.)
Мистецька	«Мистецтво» (інтегрований курс). 5–6 класи для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
	«Музичне мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ержейбет Фрінг, Діана Антал, Людвиг Гейдер, Юліанна Кіш, Лілія Корнейчук, Єлизавета Ференц)
Інформатична	«Інформатика 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Морзе Н. В., Барна О. В.)
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.)
Фізична культура	«Фізична культура 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О. С., Коломоєць Г. А.)

**Освітня програма включає перелік модельних навчальних програм:
для циклу базового предметного навчання 7-9 класи**

Освітня галузь	Модельні навчальні програми
Мовно-літературна	«Українська мова 7-9 кл.» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти автори: (Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмутьська І.В.)
	«Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.НіколонкоО.М., Ісаєва О.О.,Клименко Ж.В., Юлдашева Л.П.)
	«Іноземна мова. Англійська мова 7 клас НУШ» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П.)
Математична	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
	«Геометрія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
Природнича	«Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С. П., Карпюк Г. І. Гладковський Р.В.)
	«Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Соболь В.І.)
	«Хімія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Лашевська Г.А.)
	«Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитеєк О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори:Воронцова Т.В., Пономаренко В.С..)

Громадянська і історична	«Історії України. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М.)
	«Всесвітня історія 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти» (автори: Гісем О.В., Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О.Е., Сирцова О.М.)
Мистецька	«Мистецтво» (інтегрований курс). 7–9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
Інформатична	«Інформатика 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Морзе Н. В., Барна О. В.)
Технологічна	«Технології. 9-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки: Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
Фізична культура	«Фізична культура 7–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є.В., Коломoeць Г.А., Боляк А.А.)

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Відповідно до ст.9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта може бути організована за такими формами:

- інституційна (очна, заочна, дистанційна, мережева);
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти .

Очна: основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, інтерактивні уроки), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Дистанційна: основною формою організації дистанційного навчання є проведення онлайн уроків: асинхронне та синхронне навчання.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Основними формами організації освітнього процесу можуть бути: різні типи уроків, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або у позаурочний час. Рекомендовано використання внутрішньо предметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Індивідуальна: індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Організація освітнього процесу в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуацій:

Для організації дистанційного навчання навчальний заклад працює відповідно до методичних рекомендацій, поданих у листах МОН від 23.03.2020 № 1/9-173; від 16.04.2020 №1/9-213; методичних рекомендацій «Організація дистанційного навчання в школі» (авт. А.Лотоцька, А. Пасічник), розробленими за підтримки МОН, керуючись листом МОН України № 1/9-609 від 02 листопада 2020 року «Щодо організації дистанційного навчання».

У зв'язку з набранням чинності 16 жовтня 2020 року Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі - Положення), МОН надає рекомендації закладам загальної середньої освіти (далі – заклади освіти) щодо організації освітнього процесу під час дистанційного навчання.

Відповідно до цього Положення в рамках організації дистанційного навчання може здійснюватися:

- забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти в разі потреби);
- використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття повної загальної середньої освіти за різними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин.

У школі організовується дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн- занять через Zoom, Skype, Google; заздалегідь записаних презентацій та відеоуроків від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Microsoft Teams.

Опис інструментарію оцінювання.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності: педагогами високої кваліфікації з вищою дефектологічною освітою (сурдо-логопедичною) укомплектовані всі 5-7 класи. Вчителі-предметники пройшли планову перепідготовку з підвищення кваліфікації, отримали відповідні сертифікати.

Обов'язковою вимогою для всіх педагогів є використання корекційних технологій. Корекційна складова має пронизувати всі напрямки освітньої діяльності центру.

2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності представлено методичними наробками вчителів, дидактичними матеріалами, схемами, малюнками, таблицями, муляжами тощо. Всі вчителі використовують навчально-методичну літературу, рекомендовану до використання.

В річному плані на 2024-2025 н.р. передбачається відповідна робота методичної ради центру, м/о вчителів-предметників основної, старшої школи, вихователів, методичного кабінету.

3. Матеріально-технічна база центру оновлюється, забезпечується згідно рекомендацій щодо організації освітнього простору НУШ.

Освітня діяльність відбувається у 22-х навчальних кабінетах, які мають підключення до мережі інтернет. 6 з яких обладнані мультимедійною технікою, або мають інтерактивні комплекси, 2 комп'ютерні класи з 10 учнівськими місцями та 1 – учительським. 2 спортивні зали, бібліотека з читальним залом. На I та II поверхах будівлі школи створено зони відпочинку, в коридорах розміщені інформаційні стенди, які оновлюються і поповнюються.

4. Якість проведення навчальних занять контролюється з боку адміністрації школи, згідно з перспективним планом контролю за станом викладання предметів, аналізом роботи вчителів, що атестуються, наданням методичної допомоги молодим педагогам тощо.

5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться шляхом написання підсумкових контрольних робіт, тематичного, семестрового, річного оцінювань.

Протягом навчального року відбувається постійний контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів. У разі необхідності за підсумками семестрового оцінювання розробляються рекомендації щодо покращення рівня знань, умінь та навичок здобувачів освіти.

6. Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища.

В закладі працює практичний психолог, та соціальний педагог які системно проводять моніторинг стану сформованості освітнього середовища навчального закладу.

Соціально-психологічна робота відбувається за такими напрямками: діагностичний, консультаційний, корекційно-відновлювальний та розвивальний, просвітницький, прогностичний.

Моніторинг освітнього середовища школи забезпечує оптимізацію взаємодії суб'єктів освітнього середовища на всіх рівнях. Перспективними є дослідження щодо збору діагностичної інформації (психологічного стану дитини/ вчителя, ціннісні орієнтації, адаптація, емоційний клімат в класі/колективі) для зовнішнього та внутрішнього аналізу, а також соціально-педагогічний супровід дітей пільгових категорій.

Відповідно до перспективного плану проходження курсової перепідготовки та атестації, педагогічні працівники 1 раз на п'ять років є слухачами на курсах підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Б.Грінченка та підтверджують або підвищують свій фаховий кваліфікаційний рівень.

Принципи забезпечення якості:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти (політика щодо забезпечення якості):
- системності;
- об'єктивності;
- безперервності;
- перспективності;
- гуманістичної спрямованості;
- відкритості;
- оперативності.

Процедури забезпечення якості:

- розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;
- забезпечення прозорості та зрозумілої політики щодо здобувачів освіти на усіх стадіях навчання – від зарахування до випуску, включаючи щорічне оцінювання здобувачів світи;
- щорічне оцінювання педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників, забезпечення умов для підвищення ними своєї кваліфікації, застосування чесних та прозорих процесів щодо прийняття на роботу та розвиток персоналу (кадрова політика);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (інформаційний менеджмент);
- забезпечення публічності інформації про освітню, адміністративну, економічну та інші види діяльності закладу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Об'єкти моніторингу якості загальної середньої освіти :

- зміст освіти;
- рівень сформованості компетентностей (навчальних досягнень учнів);
- рівень соціалізації здобувачів освіти;
- засоби, що використовуються для досягнення освітніх цілей;
- умови здійснення педагогічного процесу та їх вплив на результати.

Оцінювання здобувачів освіти:

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти приймає рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних програм із застосуванням таких основних форм і способів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування); письмової; цифрової (у електронному форматі); практичної (експериментальні дослідження, навчальні проекти, виготовлення виробів тощо) наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

Компоненти системи внутрішнього забезпечення якості:

- виконання навчальних планів та освітньої програми (контроль за виконанням),
- кадрове забезпечення освітньої діяльності (створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників);

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (оновлення методичної бази освітньої діяльності);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), якості знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти.

Якість проведення навчальних занять.

Якості проведення навчально-виховних, корекційних занять в центрі приділяється значна увага як одній з основних складових формування навчальних досягнень учнів, окреслених у Державних стандартах, ключових компетентностей.

Основними напрямками забезпечення якості проведення занять є: створення комфортного морально-психологічного клімату, творчої атмосфери пошуку, впровадження інноваційних технологій оновлення освіти глухих дітей, дітей з ТПМ згідно вимог Нової української школи; мотивація педагогічних кадрів до високої результативності у професійній компетентності, покращення якості освіти, дієва навчально-методична робота, впровадження інтернативних форм підвищення фахової майстерності педагогів, дієвий контроль за виконанням освітніх програм, якістю навчальних досягнень учнів; розробка та надання об'єктивних рекомендацій щодо їх підвищення.

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги центру: вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, інструктор фізичної культури.

Виходячи з того, що корекційно-розвитковою складовою навчальних планів регламентується вся організація системної реабілітаційної роботи у закладі, передбачається проведення комплексного навчально-реабілітаційного процесу впродовж всього робочого дня (першої і другої половини).

Відповідно до рішення педагогічної ради (Протокол №1 від 30.08.2024р.) в розклад уроків предметів інваріантної складової навчальних планів включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку дітей з особливими потребами освіти і реалізується через курси: для глухих дітей: «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка»,

«Лікувальна фізкультура»; для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура».

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ з/п	Назва корекційно-розвиткової програми
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 5-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О.Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.)
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей (Форостян О. І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.)
3.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей (Вовченко О. А.)
4.	Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення «Корекція мовлення» (Трофименко Л. І., Ільяна В. М., Пригода З. С., Грибань Г. В., Аркадьева О. О.)
5.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Логоритміка» для 5- 10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (Трофименко Л. І., Івашко О. А., Гавва Л. С., Абдул О. В.)
6.	Програма з корекційно-розвиткових занять «Логопедичні заняття» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів (Литвин І.М., Черноусова Н.М., Пахар С.О., Загорулько Л.В., Дубенок О.В.)
7.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л. І., Тарновська Л. І.)
8.	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досягаються з використанням діяльнісного підходу, проблемним навчанням, проектними технологіями, ситуаційними вправами, інтерактивними формами навчання.

До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні

норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають: спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у

громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

- 2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
- 3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
- 4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, добросовісне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
- 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
- 7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
- 8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
- 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;
- 10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;
- 11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу,

підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Показники реалізації освітньої програми

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

**Навчальний план НРЦ №6 закладу загальної середньої освіти для осіб
із тяжкими порушеннями мовлення з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Предмети	Класи					
		5-Б	6-А	6-Б	7-Б	7-В	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	3	3	18
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
	Іноземна мова	4	4	4	3,5	3,5	19
Математична	Математика	5	5	5	-	-	15
	Алгебра				2,5	2,5	5
	Геометрія				2	2	4
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	-	-	6
	Біологія				2,5	2,5	5
	Географія	-	1	1	2	2	6
	Фізика				2	2	4
	Хімія				1	1	2
Соціальна та здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс Здоров'я, безпека та добробут.	0,5	0,5	0,5	1	1	3,5
	Етика	0,5	0,5	0,5	-	-	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-			1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	2			4
	Історія України.				1	1	2
	Всесвітня історія				1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1	5
Технологічна	Технології	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Фізкультурна	Фізична культура Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів	3	3	3	3	3	15
Разом		27,5	29,5	29,5	32	32	150,5
Корекційно – розвивальна робота	Корекція мови	6	6	6	5	5	28
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
	Логоритміка	1	1	1	1	1	5
Разом		9	9	9	8	8	43
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять: з української мови		0,5	1,5	1,5	1	1	5,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		25	28	28	30	30	141
Загальна кількість навчальних годин без урахування корекційно-розвивальної роботи		28	31	31	33	33	156

Директор НРЦ№6

Шевченко Л.В.

**Навчальний план НРЦ №6 закладу загальної середньої освіти для осіб
із порушеннями слуху з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		5-А	7-А	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	3	7
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Українська жестова мова	2	2	4
	Іноземна мова	2	1,5	3,5
Математична	Математика	5	-	5
	Алгебра	-	2,5	2,5
	Геометрія	-	2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	-	2
	Біологія	-	2,5	2,5
	Географія	-	2	2
	Фізика	-	2	2
	Хімія	-	1	1
Соціальна та здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».	0,5	1	1,5
	Етика	0,5	-	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України.	-	1	1
	Всесвітня історія	-	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1,5	1,5	3
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1,5	1,5	3
Фізкультурна	Фізична культура Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів	3	3	6
Разом		27,5	32	59,5
Корекційно – розвиткова робота	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	10	5	15
	Лікувальна фізкультура	1	1	2
	Ритміка	1	1	2
Разом		12	7	19
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять: з української мови		0,5	1	1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		25	30	30
Загальна кількість навчальних годин без урахування поділу на групи, корекційно-розвиткової роботи		28	33	61

Директор НРЦ№6

Шевченко Л.В.